

رژیم ایران و دولتهای بزرگ (آمریکا، اروپا)، روسیه، چین و..... پروژه اتمی رژیم ایران- آژانس بین المللی انرژی و چالشهای جهانی با آن

معاون وزیر خارجه آمریکا: برای سران کشورهای حوزه خلیج فارس توضیح دادم که در آینده چگونه با ایران رفتار خواهیم کرد

دوشنبه 12 بهمن 1383 - 31 ژانویه 2005

یک مقام بلندپایه آمریکا گفت: آمریکا با کشورهای عرب حوزه خلیج فارس در خصوص هماهنگی سیاستهایشان در قبال آنچه تهدید بلندپروازیهای هسته‌ای ایران خواند، مشورت و رایزنی کرده است.

به گزارش سرویس دیپلماتیک خبرگزاری کار ایران (ایلنا)، "جان بولتون" معاون وزارت امور خارجه آمریکا گفت: کشورهای منطقه به خوبی از تهدیدی که از سوی ایران به آنها تحمیل شده است، آگاه هستند. به گزارش آسوشیتد پرس، وی در جمع خبرنگاران ادعا کرد: حمایت مکرر ایران از تروریست‌ها در صورتی که به تسلیحات هسته‌ای دست یابد، این کشور را بسیار خطرناک می‌کند.

بولتون افزود: چه آن‌ها به عنوان دولت ایران مستقیماً از این تسلیحات استفاده کنند و یا این تسلیحات را به گروه‌های تروریستی منتقل کنند هر دو مورد باعث نگرانی ماست.

معاون وزیر امور خارجه آمریکا در امور امنیت بین‌المللی و کنترل تسلیحاتی گفت: موضع آمریکا را در خصوص مسأله ایران و اینکه چگونه در گذشته با این کشور برخورد کردیم و در آینده چگونه رفتار خواهیم کرد، برای رهبران کشورهای حوزه خلیج فارس توضیح دادم.

وی در ادامه افزود: می‌توانیم از طریق اقداماتی که ما آنها را مورد بررسی قرار داده‌ایم ایران را برای ممانعت از دستیابی به فن‌آوری و مواد لازمی که برای برنامه تسلیحات هسته‌ای خود نیاز دارد تحت فشار مضاعف قرار دهیم.

بولتون تصریح کرد: آمریکا از خاورمیانه‌ای‌عاری از تسلیحات هسته‌ای حمایت می‌کند و احتمال تهدید هسته‌ای از سوی اسرائیل را رد می‌کند.

وی در بخش دیگری از اظهاراتش گفت: اسرائیل رابطه نزدیکی با آمریکا دارد و ما اسرائیل را به عنوان تهدید در منطقه محسوب نمی‌کنیم زیرا از یک سو اسرائیل کشوری دموکراتیک است و از سوی دیگر متحد آمریکاست.

بولتون در پایان گفت: دستیابی ایران به تسلیحات و یا گسترش تسلیحات از سوی ایران، نشان‌دهنده این است که جامعه جهانی قدرت متوقف کردن کشوری که قصد دستیابی به تسلیحات هسته‌ای را دارد، نداشته است و به راستی این امر درس بدي خواهد بود.

رویتز مدعی شد : آمریکا درخواست اروپا رادرمورد شرکت در مذاکرات هسته ای با ایران رد کرد

دوشنبه 12 بهمن 1383 - 31 ژانویه 2005

مسئولان آمریکایی و دیپلماتهای غربی مدعی شدند ، آمریکا درخواست اروپاییها را برای پیوستن به مذاکرات هسته ای با ایران رد کرده است.

به گزارش خبرگزاری مهر، خبرگزاری رویتز طی گزارشی با بیان اینکه از چند ماه پیش سه کشور اروپایی انگلیس، فرانسه و

آلمان امیدوار هستند برای تقویت مواضعشان در مذاکره با ایران از طریق همراه ساختن واشنگتن با خود، به یک توافق پیشنهادی

جهت پایان دادن به فعالیت غنی سازی اورانیوم دستیابند به نقل از مسئولان آمریکایی و دیپلماتهای غربی که نامی از آنها نبرد افزود : این تلاش اروپاییها از زمان انتخاب مجدد جرج بوش به عنوان رئیس جمهوری آمریکا در نوامبر گذشته افزایش یافته است و در هفته گذشته با سفر مقامات اروپایی به واشنگتن و دیدارشان با کاندولیزا رایس وزیر امور خارجه آمریکا پیش از بدست گرفتن منصب جدیدش در وزارت خارجه به اوج خود رسید اما تاکنون مقامات آمریکایی در مواضعشان در قبال فعالیت های هسته ای ایران هیچ تغییری و انعطافی از خود نشان نداده اند .

این در حالی است که یک مسئول بلند پایه دولت بوش می گوید: اروپاییها قصد دارند به کار خود یعنی مذاکره با ایران ادامه دهند.

به نوشته این خبرگزاری جک استراو وزیر امور خارجه انگلیس امیدوار است کاندولیزا رایس سیاست خود را تغییر دهد اما تا کنون هیچ تغییری در موضع او ایجاد نشده است.

از طرفی دیگر یک مسئول ارشد وزارت خارجه انگلیس اعلام کرد: استراو دوشنبه هفته گذشته ، پیش از سفریوشکا فیشر وزیر امور خارجه آلمان برای انجام ماموریت مشابه ای، به واشنگتن سفر نمود و نسبت به ادامه مذاکرات اروپاییها با ایران ابراز امیدواری کرد.

این مسئول افزود: ایده وارد ساختن دولت بوش به مذاکرات هسته ای با ایران یک ایده جالب است ولی تصور می شود آمریکا نسبت به اروپاییها موضعی سرسختی اتخاذ کرده است .
واشنگتن با گنجاندن نام ایران در "محور شرارت" در کنار کشورهای عراق در دوران حکومت صدام و کره شمالی همچنان می کوشد تا پرونده فعالیت های هسته ای این کشور را به شورای امنیت سازمان ملل ارجاع دهد تا تهران تحریم اقتصادی شود.

مسئولان آمریکایی می گویند: ما دامنه فشارهای خود را بر ایران افزایش خواهیم داد و چین و روسیه به عنوان اعضای دائم شورای امنیت را وادار خواهیم ساخت تا سطح معاملات فروش اسلحه و همکاری در زمینه انرژی را به طور متوالی با ایران کاهش دهند زیرا واشنگتن معتقد است گسترش معاملات ایران با روسیه و چین توان هسته ای این کشور را تقویت می کند.

جمهوری اسلامی ایران بارها اتهامات بی اساس آمریکا در مورد تلاش این کشور برای دستیابی به تولید بمب هسته ای را تکذیب نموده و به جامعه جهانی صریحا اعلام کرده که برنامه های هسته ای تهران در جهت تولید انرژی برق و برآورده ساختن مایحتاج و نیازهای جمعیت زیادش می باشد.
خبرگزاری رویترز مدعی شد دیپلماتها اروپایی به شکست خود در مهار فشارها و زدودن شک و تردیدهای مقامات آمریکایی در خصوص مذاکره با ایران اعتراف کردند اما اروپاییها همچنان امیدوارند که اگر ایران به توافق خود با اروپاییها در زمینه های انرژی، تکنولوژی و تجارت پایبند بماند سرانجام واشنگتن را به مذاکره با ایران اقناع خواهند ساخت.

این خبرگزاری افزوده است دیپلماتهای غربی می گویند: اروپاییها تصویری کنند موضع آمریکا بر اساس میزان پایبندی ایران به تعهداتش تغییر خواهد کرد اما همچنان نسبت به اینکه آیا تهران آمادگی و توانایی پذیرش هرگونه تغییر و تحول مطلوب را دارد، شک و تردید دارند .

اروپاییها بدون موافقت کامل آمریکا، در مورد مساله تعلیق غنی سازی اورانیوم با ایران وارد مذاکره شدند و توافقنامه مشابهی را امضا کردند اما این توافقنامه سال گذشته بین طرفین لغو شد.

ایران با تعلیق کامل و همیشگی غنی سازی اورانیوم مخالف است در حالی که غربیها تصویری کنند ادامه غنی سازی اورانیوم ممکن است به تهران در تولید انرژی برق و ساخت بمب هسته ای کمک کند. محمد البرادعی مدیر کل آژانس بین المللی انرژی هسته ای جمعه گذشته از آمریکا خواست تا مساله پیوستن به مذاکراتش با ایران را مورد بررسی قرار دهد.

آمریکا با اتخاذ سیاست دو پهلوئی خود در قبال ایران تلاش می کند این گونه وانمود سازد که موضع خودش را در برابر تهران تغییر داده است اما تحلیل گران مسائل سیاسی هیچ تغییری اساسی در سیاست دولت بوش نمی یابند.

پاتریک کلاوسون به عنوان یکی از کارشناسان تحلیلگر مسائل سیاسی ایران در دانشکده سیاست خاور نزدیک آمریکا که رابطه بسیار قوی با اسرائیل دشمن سرسخت ایران دارد، می گوید : دولت آمریکا از این سیاست راضی است و هیچ دلیلی برای تغییر مواضع خود نمی بیند.

یکشنبه گذشته کاندولیزا رایس وزیر امور خارجه آمریکا در مصاحبه با شبکه تلویزیونی "سی بی اس" گفت: ما به یک حقیقت اعتقاد داریم و اینکه مساله هسته ای ایران باید از راه دیپلماسی حل شود . وی افزود: بنابراین بهتر است تنها یک هدف و یک پیام به ایرانیها ابلاغ شود و آن اینکه ما به آنها اجازه نمی دهیم از زیر بار تعهدات بین المللی خود شانه خالی کنند و در زیر چتر تولید انرژی هسته ای غیر نظامی دست به تولید سلاح هسته ای بزنند.

این عقب نشینی مقامات آمریکا پس از آن عنوان شد که جرج بوش رئیس جمهوری آمریکا حمله نظامی به ایران را منتفی دانست اما یکی از معاونان تندر او گفت : ایران در صدر کشورهای بحران زا در جهان قرار دارد.

وی هشدار داد: اسرائیل به عنوان یکی از بزرگترین همپیمانان آمریکا در منطقه تاسیسات هسته ای ایران را مورد حمله قرار خواهد داد

تهدید مجدد ایران توسط آمریکا در عین امیدواری برای یافتن راه حلی دیپلماتیک بهنام باوندپور- رادیو آلمان: دوشنبه 12 بهمن 1383 - 31 ژانویه 2005

مناقشه بر سر برنامه اتمی جمهوری اسلامی ایران کماکان ادامه دارد. پس از تهدید ایران به حمله نظامی توسط رییس جمهور آمریکا، و حمله شدید آیتاله علی خامنه ای رهبر مذهبی ایران به ایالات متحده، اینک خانم «کوندولیزا رایس» وزیر خارجه جدید آمریکا نیز در عین تاکید بر تلاش برای رسیدن به راه حل های مسالمت آمیز، گفته های جورج دبلیو بوش را تایید کرده و دستیابی ایران به سلاحهای اتمی را خطری برای کل منطقه خوانده است.

دو هفته از تهدید جمهوری اسلامی ایران توسط جورج دبلیو بوش رییس جمهور آمریکا می گذرد. بوش اعلام کرده بود که آمریکا برای حل برنامه مناقشه برانگیز جمهوری اسلامی، حمله نظامی به ایران را منتفی نمی داند. در واکنش به سخنان رییس جمهور آمریکا چه در ایران چه در سطح بین المللی، موضع گیریهای مختلفی شده است. آیا تهدید آمریکا را واقعا باید جدی گرفت؟ محمدعلی ابطیحی معاون سابق پارلمانی و مشاور کنونی محمد خاتمی رییس جمهوری اسلامی ایران، در گفتگویی با بخش فارسی صدای آلمان، این تهدید را بیشتر نوعی جنگ روانی میان دو طرف درگیر ارزیابی کرده، نظر خود را در این خصوص چنین بیان کرده بود: "آمریکا هنوز در رابطه با مسئله ی عراق دشواریهای فراوانی دارد. بافت جغرافیایی ایران، نوع حکومت و نوع رفتار مردم ایران کاملا متفاوت است. من فکر می کنم،

که اگر چنین تصویری نیز در ذهن آمریکایی‌ها باشد بیشتر ناشی از عدم شناخت آنها نسبت به منطقه، به ایران و به کشورهای منطقه است.

اما پرسش این است که اصلاً چرا دولت آمریکا با تهدید به حمله نظامی، جمهوری اسلامی را تحت فشار قرار می‌دهد؟ دکتر ابراهیم یزدی، دبیرکل نهضت آزادی و وزیر خارجه دولت موقت مهندس مهدی بازرگان، در گفتگویی با بخش فارسی صدای آلمان، نظرگاه خود را در این مورد توضیح داده است: «برنامه‌های کلان آمریکا در خاورمیانه‌ی بزرگ بدون همکاری و همیاری کشورهای خاورمیانه امکانپذیر نیست. عراق در خاورمیانه هماهنگی نداشت، و به این سرنوشت دچار شد. ایران آمادگی برای همکاری و یا همراهی با آمریکا در خاورمیانه ندارد، بنابراین آمریکا با یک پارادوکس و با یک بحران روبروست. آمریکا چگونه می‌تواند بدون هماهنگی و همراهی ایران برنامه‌های کلان خود را در خاورمیانه‌ی بزرگ به اجرا درآورد. چون هیچ برنامه‌ای در خاورمیانه بدون حضور کشور مثل ایران امکانپذیر نیست. این موارد اهداف کلانی‌ست که آمریکایی‌ها از جمله در رابطه با ایران در منطقه پیگیری می‌کنند. اما این امر لزوماً به معنای حمله‌ی نظامی به ایران نیست.»

در چنین شرایطی، رهبر مذهبی ایران آیت‌الله علی خامنه‌ای، شنبه گذشته بشدت دولت آمریکا را مورد حمله قرار داد. رهبر مذهبی ایران «پیمودن راه فناوری هسته‌ای» را جزئی از «مصالح ملی» ایران ارزیابی کرده و اعلام نمود که جمهوری اسلامی از این برنامه کوتاه نخواهد آمد. وی حتی اروپا را هم مورد انتقاد قرار داده، افزود: «اگر مسئولان ایران احساس کنند که جدیتی در مذاکره‌کنندگان اروپایی وجود ندارد روند موجود تغییر خواهد کرد.»

اما آیا علاوه بر برنامه مناقشه‌برانگیز اتمی، عامل داخلی دیگری در خود ایران نیز می‌تواند دستمایه‌ای برای تهدیدهایی از نوع تهدید رییس جمهور آمریکا به اقدام نظامی علیه ایران محسوب شود؟ محمدعلی ابطحی به یکی از این موارد اشاره می‌کند: «اصلی‌ترین وظیفه‌ی ما در داخل کشور این است که بهانه به دست هیچکس ندهیم و آنچه که می‌تواند بهانه‌ها را تشدید کند، بخصوص در رابطه با مسایل انسانی و حقوق بشر، باید بتوانیم خود به حل آنها بپردازیم. مسایل حقوق بشری ارزشهایی جهانی و پذیرفته شده‌ای هستند که اگر حتی در داخل کشور خودمان نیز این مسایل رعایت نمی‌شوند، اما باید نسبت به آنها حساس بمانیم. من معتقدم که نباید بهانه‌ای بدست کسانی داد که چنین رفتاری دارند.»

امروز دوشنبه نیز، «جان بالتون» معاون وزیر کنترل تسلیحات و امنیت بین‌المللی ایالات متحده، برنامه‌های اتمی ایران را تهدیدی برای متحدین آمریکا خواند. این در حالی‌ست که خانم کوندولیزا رایس وزیر امور خارجه جدید آمریکا گفته است: «اگر دولت ایران به سلاح اتمی دست یابد به عاملی بدل میشود که می‌تواند ثبات خاورمیانه را به خطر بیندازد. ایالات متحده هنوز هم معتقد است راه حل نظامی یکی از راهها برای حل برنامه اتمی ایران به حساب می‌آید، تا بدین ترتیب ایران بدانند باید به پیمان «منع تولید سلاح‌های اتمی» پایبند بمانند.»

کوندولیزا رایس در مصاحبه دیروز خود با تلویزیون ABC گفت، رییس جمهور آمریکا هرگز راه حل نظامی را در رابطه با برنامه اتمی ایران از نظر دور نخواهد داشت. وی در عین حال ابراز امیدواری کرد که این مسئله بتواند از طریق دیپلماتیک حل و فصل شود. رایس افزود: «ما کاملاً معتقدیم امکان رفع این مشکل از راههای سیاسی وجود دارد، اما مهم، داشتن هدفی مشترک است تا بتوانیم این پیام را متفقاً به ایران بدهیم که مصمم هستیم تمامی تحرکات این کشور را در زمینه اتمی مورد بررسی قرار دهیم.»

وزیر خارجه جدید آمریکا اضافه کرد، حتی فعالیت‌های صلح‌آمیز اتمی ایران می‌تواند روزی به تولید سلاح اتمی بیانجامد. وی در ادامه افزود: «اگر ایران به سلاح اتمی مجهز شود، می‌تواند امنیت و ثبات خاورمیانه را به خطر انداخته و هر خطر دیگری را نیز ایجاد کند.»

مجله فیگارو: هسته‌ای ایران، افشاگری‌های ما

همبستگی ملی: یکشنبه 11 بهمن 1383 - 30 ژانویه 2005

مجله فیگارو در شماره مورخ امروز (11 بهمن 83) گزارشی درباره برنامه اتمی رژیم که توسط دو خبرنگار و نویسنده متخصص خاورمیانه با استناد به افشاگری‌های شورای ملی مقاومت ایران و منابع دیگر تهیه شده است را منتشر نمود. در مقدمه این گزارش آمده است: برای بسیاری کارشناسان همکاری ظاهری با جامعه بین‌المللی چیزی جز یک استراتژی به منظور پنهان کردن یک برنامه بسیار محرمانه دیگر نیست.

هسته‌ی ایران: افشاگری‌های ما

از: عثمان زاکار و رولان ژاکار

عثمان و رولان ژاکار، دو خبرنگار و نویسنده متخصص خاورمیانه، دو سال است که درباره برنامه هسته‌ی بی‌تهران تحقیق می‌کنند. اطلاعات آنها از گزارشات محرمانه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، منابع دیپلماتیک اروپایی و خاورمیانه‌ی بی، دفاتر کارشناسی خصوصی و اسناد تهیه شده توسط مخالفین ایرانی به دست آمده است.

مجله فیگارو 83/11/11: از فوریه 2003 تاکنون به نظر می رسد که ایران با آژانس بین المللی اتمی همکاری می کند و بخشی از سیاست گسترش نیروهای هسته ای خود را آشکار ساخته است. اما برای بسیاری از کارشناسان همکاری ظاهری با جامعه بین المللی چیزی جز یک استراتژی به منظور پنهان کردن یک برنامه بسیار محرمانه دیگر نیست.

مرکز بوشهر قلب برنامه هسته ای ایران را در کرانه خلیج فارس تشکیل می دهد. وجود این مرکز از ابتدای سال 2003 برملا شده و بلافاصله توسط سازمان انرژی اتمی بین المللی بازرسی شده است. اما این مرکز هسته یی که توجه بازرسان بین المللی را به خود معطوف ساخته است فقط پوششی است برای پنهان کردن مراکز هسته یی دیگر که از توجه آژانس بین المللی انرژی اتمی دور مانده اند. یک کارشناس توضیح می دهد: «ایرانیان از حمله اسرائیل در سال 1981 به مرکز اسرائیلی طموز در عراق درس گرفته اند. به این دلیل است که آنها یک "مرکز رسمی" را به نمایش می گذارند تا تمامی توجهات را به آن معطوف کنند. اما برنامه هسته یی واقعی خود را در جای دیگر به پیش می برند».

در نتیجه تحقیقات ما برنامه هسته ای ایران شامل سه سایت اصلی زیر است:

- 1- اورانیوم در معدنی واقع در سفند در نزدیکی یزد استخراج می شود.
  - 2- مرکز دوم که در نطنز واقع شده است. در آنجا اورانیوم غنی سازی می شود.
  - 3- آب سنگین لازم برای غنی سازی اورانیوم در اراک تهیه می شود.
- سایت نطنز زیر پوش یک پروژه مبارزه با پیشروی صحرا پنهان گردیده و روی مساحتی بالغ بر 11 هزار هکتار ساخته شده است. یک مهندس ممتاز ریاست این مرکز را بعهده دارد. معدن استخراج سنگ اورانیوم در 40 کیلومتری شهر سفند قرار دارد که بین یزد و چادرمو Chador Mello واقع شده است. در ضمن در سمت چپ جاده یی که این دو شهر را به هم متصل می کند، یک تابلو وجود دارد که بر روی آن نوشته شده است: "معدن اورانیوم سفند". طبق اطلاعات ما این معدن زیر نظر یک مقام ارشد سازمان انرژی اتمی ایران قرار دارد.

در اراک نام رمز برنامه هسته ای طرح خندآب است و ساختمان آن در سال 1996 شروع شده و در آوریل 2003 به اتمام رسیده است.

علاوه بر این حکومت ایران آزمایشگاههای هسته ای و مراکز غنی سازی اورانیوم دیگری موسوم به مراکز حاشیه ای ساخته است. هدف از این کار این است که اگر یکی یا چند تا از این "سایتهای اصلی" کشف شدند یا تحت کنترل قرار گرفتند یا در یک حمله نابود شدند، برنامه هسته یی ایران بتواند به کار خود ادامه دهد.

از جمله این تاسیسات، دو مرکز آن در زمین های زراعتی گسترده ای در منطقه هشتگرد در حومه کرج در چهار کیلومتری غرب تهران قرار دارند. یکی از این دو مرکز در دهکده لشکر آباد و دیگری در رامانده واقع شده اند. هر دو مرکز زیر نظر مدیر سازمان انرژی اتمی ایران اداره می شوند. پایگاه هسته ای لشکر آباد از پایگاه رامانده کوچکتر و دارای تجهیزات کمتری می باشد.

آنها حدود پنج کیلومتر از یکدیگر فاصله دارند. هر دو آنها تحت نظارت مدیر سازمان انرژی اتمی ایران قرار دارند که تحت پوش یک شرکت غیرنظامی فعالیت می کنند. اهالی منطقه، سایت لشکر آباد را تحت نام "باغ ریاست جمهوری" می شناسند و مساحت آن بالغ بر 80 هکتار می باشد. سالن اصلی این سایت (50 در 30 متر) کپی کوچکتر آزمایشگاه سایت نطنز است که دارای 1000 سانتریفوژ می باشد اما چون کوچکتر است نصف تعداد سانتریفوژهای نطنز را در خود جای داده است.

مرکز رامانده در منطقه وسیعی ساخته شده و توسط دیوارهای ضخیم و ده ها گارد مسلح محافظت می شود. در درون این پایگاه چندین ساختمان مشابه با ظاهری یکسان در میان باغهای آن پراکنده شده اند تا تشخیص ساختمانی را که پایگاه هسته ای را در خود جای می دهد دشوار سازد.

این تدابیر احتیاطی بیانگر این است که رامانده بسیار مهمتر از سایت لشکر آباد است که در همسایگی آن قرار دارد و بیش از 500 سانتریفوژ را در بر می گیرد.

این نشانه ها است که دلیل نگرانی ها و تهدیدهای حکومت بوش در مورد ایران است، کشوری که کاندالیزا رایس آن را "پایگاه جلودار استبداد" قلمداد کرده است.

این نقشه با استفاده از سه منبع اطلاعاتی مختلف تهیه شده است:

- 1- اسناد محرمانه سازمان بین المللی انرژی اتمی
- 2- اطلاعات به دست آمده از محافل دیپلماتیک
- 3- شواهد جمع آوری شده توسط مخالفین رژیم تهران

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

علاوی: انتخابات پیروزی بر ترور بود

بی بی سی: دوشنبه 12 بهمن 1383 - 31 ژانویه 2005

علاوی حضور مردم در پای صندوقهای رای را به منزله شکست شورشیان دانسته است نخست وزیر عراق، انتخابات روز یکشنبه را به عنوان 'پیروزی بر ترور' ستود و آن را آغازگر مرحله ای نوین در عراق دانست. آقای علاوی وعده داد تا زمینه مشارکت تمامی مردم عراق در حکومت را فراهم آورد. این در حالی است که شمارش آرا در انتخابات پارلمانی عراق آغاز شده است.

یک روز پس از رای گیری در انتخابات پارلمانی عراق در روز یکشنبه، 30 ژانویه، ایاد علاوی، نخست وزیر دولت موقت، از حضور رای دهندگان در پای صندوق های اخذ رای تقدیر کرده و گفته است که برگزاری انتخابات به "تروزیست ها" نشان داد که قادر به پیروزی در عراق نیستند. وی گفت که خودداری رای دهندگان از حضور در برخی از حوزه های اخذ رای به دلیل تهدید شورشیان مخالف دولت در دست زدن به اقدامات خشونت آمیز علیه آنان قابل پیش بینی بود. نخست وزیر دولت موقت در عین حال شرکت رای دهندگان را در مجموع مثبت ارزیابی کرد و از جمله ضمن اشاره به شهر موصل، که در مناطق کردنشین عراق واقع است، گفت که تقاضا برای دادن رای به حدی بود که مقامات انتخاباتی ناگزیر شدند بر تعداد مراکز اخذ رای بیافزایند. ایاد علاوی گفت که با آغاز مرحله جدیدی در تاریخ عراق، زمان آن فرا رسیده است تا گروه های مختلف قومی و فرقه ای عراق اختلافات گذشته را کنار بگذارند و برای بازسازی کشور خود متحد شوند. با خاتمه رای گیری در انتخابات روز یکشنبه، شمارش آرا و تعیین نمایندگان منتخب مجلس انتقالی عراق آغاز شده است.

کرسی های مجلس به نسبت آرای کسب شده توسط نامزدهای احزاب گوناگون به این احزاب اختصاص می یابد و انتظار می رود نتایج نهایی تا دست کم ده روز دیگر مشخص نشود. آقای علاوی، که انتظار می رود احزاب طرفدار وی اکثریت قابل توجه کرسی های پارلمان موقت را به دست آورد، در اشاره ای غیر مستقیم به مشارکت اندک رای دهندگان در مناطق سنی نشین، گفت که مشارکت تمامی مردم عراق در امور سیاسی را تضمین خواهد کرد.

تفاوت های منطقه ای

با وجود تهدید گروه های شورشی به دست زدن به عملیات خشونت آمیز علیه رای دهندگان، حدود هشت میلیون نفر از جمع چهارده میلیون عراقی واجد شرایط رای دادن در انتخابات شرکت کردند که از تخمین های قبلی بیشتر توصیف شده است. به گفته نخست وزیر عراق، میزان مشارکت رای دهندگان حتی در مناطق سنی نشین که مرکز فعالیت گروه های شورشی مخالف انتخابات بوده، بیش از حد انتظار بود. حضور رای دهندگان به خصوص در مناطق عمدتاً شیعی نشین جنوب و مناطق کردنشین شمال عراق بسیار چشمگیر بود اما بسیاری از رای دهندگان در مناطق سنی نشین مرکزی، از جمله بغداد، از دادن رای خودداری ورزیدند.

این مناطق مراکز اصلی فعالیت های خشونت آمیز گروه های شورشی سنی بوده است. در حالیکه رهبران و احزاب عمده شیعیان و گروه های سیاسی کردها از برگزاری انتخابات حمایت کرده بودند، بسیاری از احزاب و گروه های سیاسی سنیان عراق اعلام داشته بودند که در انتخابات شرکت نمی کنند.

شیعیان حدود 60 درصد از جمعیت عراق را تشکیل می دهند که در زمان رژیم سابق آن کشور با محرومیت های سیاسی مواجه بودند در حالیکه حدود 20 درصد از جمعیت اعراب سنی و حدود 20 درصد دیگر کردها هستند که عموماً از مذهب تسنن پیروی می کنند اما خواستار آن هستند که نظام سیاسی آینده عراق در قالبی فدرال شکل گیرد و برای کردها حق خودمختاری داخلی قابل شود. مجلس انتقالی عراق وظیفه تدوین قانون اساسی دایم آن کشور را برعهده دارد که قرار است پس از تصویب در یک همه پرسی، زمینه را برای انتخابات مجلس جدید و استقرار دولت دایم عراق در خلال یک سال آینده را فراهم آورد.

براساس مصوبات شورای امنیت سازمان ملل، با استقرار دولت جدید دوره ماموریت نظامیان خارجی در عراق خاتمه می یابد هرچند دولت می تواند برای حفظ امنیت خواستار ادامه حضور آنان در کشور شود.

آمال کردها در انتخابات عراق

سیامک کاکایی- شرق؛ دوشنبه 12 بهمن 1383 - 31 ژانویه 2005

انتخابات سراسری عراق از زوایای مختلف حائز اهمیت است. این اولین آزمون و تجربه برگزاری انتخاباتی فراگیر، آزاد و دموکراتیک در عراق است که در آن اکثریت گروه های اجتماعی، سیاسی و مذهبی عراق داوطلبانه خود را برای مشارکت در تعیین سرنوشت شان آماده کرده اند. از این دیدگاه انتخابات ۳۰ ژانویه نقش اساسی در تعیین سرنوشت مردم عراق و حاکمیت ملی آنها دارد. واقعیتی که یادآور جنب و جوش های سیاسی و ملی عراقی ها در دوران پس از جنگ جهانی اول در مقطع اشغال عراق از سوی انگلیس است. زیرا برخی مولفه های سیاسی و اجتماعی عراق در این دو مقطع به یکدیگر شباهت هایی دارد.

وجه تمایز انتخابات ۳۰ ژانویه عراق با تمامی انتخاباتی که در عراق (هر چند به صورت ظاهری و نمایشی) برگزار شده، حضور تعیین کننده دو بازیگر مهم صحنه سیاسی - اجتماعی عراق یعنی شیعیان و کردها است که عملاً ساخت سیاسی عراق را دگرگون کرده است. شیعیان در حدود ۶۵ درصد و کردها نیز ۲۰ درصد جمعیت عراق را تشکیل می دهند. اما تاکنون مشارکت ملموسی در حاکمیت نداشته اند و همواره قدرت در عراق میان اقلیت سنی دست به دست شده است. نگاه تردیدآمیز به شیعه و کرد در عراق صرفاً محصول دوران حکومت بعث نیست، بلکه ریشه ای تاریخی دارد. چنانچه در دوران حکومت عثمانی هیچ گونه مجال پیشرفت و ترقی به شیعه داده نشد. حتی پس

از تصویب قانون اساسی ۱۹۰۸ که از آن به عنوان انقلابی دموکراتیک و پاسخی همه جانبه به آزادی و مساوات میان شهروندان به حساب می آمد، شیعیان همچنان در حاشیه قرار داشتند. پس از آنکه عراق در سال ۱۹۱۴ به اشغال انگلیسی ها درآمد و این وضعیت تا دهه ۱۹۳۰ ادامه یافت، نگاه تردیدآمیز به شیعه و کرد به اشکال دیگری استمرار یافت. اما نقش آنان به عنوان اکثریت خارج از حاکمیت در مسیر تحولات سیاسی و اجتماعی عراق بارز و پررنگ بوده است. در دوران قیمومت عراق توسط انگلیس، نقش بارز علمای شیعی در رهبری انقلاب مارس و آوریل ۱۹۱۸ نجف اشرف و انقلاب بزرگ ۱۹۲۰ موسوم به «ثوره العشرین» علیه سیستم قیمومت حائز اهمیت بود. در همان حال شیخ محمود برزنجی در نواحی شمال عراق و از جمله در سلیمانیه بر ضد انگلیسی ها به پا خاسته بود. سال های پس از استقلال عراق و تغییر مداوم حکومت ها در عراق تا اواخر دهه ۱۹۶۰ ناشی از کودتاهای پی درپی و همچنین سال های حکومت بعثی ها و سیستم وحشت و ارباب صدام حسین مانع از ادامه فعالیت و مبارزه شیعیان و کردهای عراق به صورت آشکار و پنهان نشد. سرکوب جنبش ملامصطفی بارزانی در اواسط دهه ۱۹۷۰ و انفال وسیع کردها و واقعه حلبچه در اواخر دهه ۱۹۸۰ توسط صدام و همچنین قیام خونین شیعیان در سال ۱۹۹۱ از آن جمله است.

اکنون تاریخ عراق به گونه دیگری رقم خورده است و ملت عراق مصمم به مشارکتی فعال در تعیین سرنوشت خود هستند. شرکت ۱۱۱ گروه سیاسی عراق به صورت ائتلافی یا مستقل در انتخابات ۳۰ ژانویه بیانگر اهمیت این انتخابات برای عراقی هاست. در میان این گروه ها و جناح ها، کردهای عراق نیز علاوه بر مشارکت گسترده در انتخابات سراسری، خود را برای انتخابات محلی یا پارلمان کردستان عراق در همان روز آماده می کنند. در چارچوب مبحث بررسی نقش و موقعیت گروه های سیاسی عراق در انتخابات ۳۰ ژانویه، تحلیل جایگاه کردها در این انتخابات و ساخت سیاسی عراق از درجه اهمیت قابل توجهی برخوردار است. جناح های اصلی کرد عراقی یعنی اتحادیه میهنی و حزب دموکرات کردستان عراق که تجربه حدود سیزده سال اداره تشکیلات محلی اربیل و سلیمانیه و در عین حال تجربه تلخ درگیری و جنگ خونین داخلی در کردستان عراق را دارند، اکنون با آرایش هماهنگ سیاسی پا به عرصه انتخابات عمومی و محلی گذاشته اند. اکثر جناح های سیاسی کردستان عراق سعی کرده اند با دو حزب اصلی در ائتلافی واحد در انتخابات سراسری یا انتخابات مجلس ملی عراق شرکت کنند. البته برخی گروه های کرد نیز بنا بر برخی ملاحظات سیاسی حاکم بر کردستان عراق به صورت مستقل در انتخابات شرکت کرده اند، اما تعداد آنها اندک است. بزرگترین و مهمترین ائتلاف انتخاباتی کردهای عراق لیست ائتلاف کردستان «لیستی ها و په پمانی کوردستان» است. این لیست متشکل از ۱۶۴ نامزد از احزاب سیاسی گروه های قومی کردستان عراق است. احزاب و گروه های هم پیمان در این لیست شامل «حزب دموکرات، اتحادیه میهنی، اتحاد اسلامی، حزب شیوعی، سوسیال دموکرات، حزب زحمتکش، احزاب و شخصیت های سیاسی ترکمان، احزاب و گروه های سیاسی کلدانی، آشوری و سریانی، جنبش ستمدیدگان کردستان، اتحاد قومی دموکراتیک کردستان و برخی شخصیت های عرب مستقل» می شود. ائتلاف کردستان عراق لیست مشترکی نیز در انتخابات پارلمانی کردستان عراق متشکل از ۱۱۰ نامزد ارائه داده اند. مهمترین برنامه انتخاباتی لیست ائتلاف کردستان عراق در انتخابات سراسری و محلی عبارتند از:

- ۱- دفاع از اصل فدرالی بودن عراق بر مبنای فدرالیسم جغرافیایی در تدوین قانون اساسی دائمی عراق
- ۲- حفاظت از دستاوردهای اداره محلی کردستان عراق پس از سال ۱۹۹۱
- ۳- وحدت هر دو تشکیلات محلی اربیل و سلیمانیه یعنی مناطق تحت کنترل اتحادیه میهنی و حزب دموکرات کردستان عراق و تشکیل دولت واحد محلی
- ۴- تکیه بر بازگرداندن کرکوک، خانقین، شنگال، مخمور و شهرک و روستاهایی که در دوره صدام تعریب شده اند به محدوده جغرافیایی حکومت محلی فدرالی کردستان عراق و زدودن آثار تعریب
- ۵- سازماندهی نیروهای پیشمرگه همانند شکل و ساخت نیروهای نظامی

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

مرور بر روزنامه های تهران: 12 بهمن

بی بی سی: دوشنبه 12 بهمن 1383 - 31 ژانویه 2005

اخبار مربوط به برگزاری انتخابات آزاد عراق با وجود نا آرامی در آن کشور و آغاز برنامه های ویژه سالگرد انقلاب اسلامی از جمله مطالب عمده ای است که روزنامه های صبح امروز تهران به آنها پرداخته اند. روزنامه **همشهری** استقبال کردها و شیعیان عراقی از شرکت در انتخابات را بیشتر از سنی ها ارزیابی کرده و از وقوع انفجارها و درگیری های مختلف در شهرهای موصل، بغداد، بعقوبه و کرکوک خبر داده است.

روزنامه **ایران** هم نوشته با وجود اینکه زرقاوی و همفکرانش با انجام عملیات گوناگون، که جان حدود ۴۰ نفر را گرفت و حدود ۱۰۰ نفر را زخمی کرد، کوشیدند مانع شرکت مردم عراق در انتخابات شوند، ۷۳ درصد از ۱۴ میلیون نفری که واجد شرایط رأی دادن بودند، دیروز آرای خود را به صندوق ها ریختند. **همبستگی** هم شرکت گسترده عراقی ها در انتخابات را مایه شگفتی و غافلگیری جهانیان دانسته است.

جمهوری اسلامی از عدم استقبال مردم فلوجه از انتخابات خبر داده و نوشته است که سازمان ملل متحد ناظر ویژه ای برای نظارت بر برگزاری انتخابات مشخص نکرده بود.

آفتاب یزد ضمن انعکاس خبر سخنان محمد خاتمی در آرامگاه آیت الله خمینی نوشته ریاست جمهوری اسلامی ایران به اختلاف نظرها در سطح حاکمیت جمهوری اسلامی اشاره کرده و گفته است تا رسیدن به شیوه حضرت علی راه درازی پیش رو داریم.

روزنامه **ایران** از اختلاف نظر اصولگرایان در مورد حضور انتخاباتی حسن روحانی خبر داده و نوشته است در حالیکه اصولگرایان هنوز از برزخ حضور اکبر هاشمی رفسنجانی در انتخابات بهار سال آینده خارج نشده اند، حسن روحانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی، با اعلام آمادگی برای حضور در انتخابات موج جدیدی را آغاز کرده است.

روزنامه **فرهنگ آشتی** نوشته اصول گرایان کاندیداتوری حسن روحانی را بررسی نمی کنند و وی به عنوان یک فرد مستقل وارد میدان شده است.

روزنامه **ایران** پیش بینی کرده است که با شرایط موجود، شورای هماهنگی نیروهای انقلاب عملاً به دو دسته تقسیم خواهد شد.

بر همین اساس، روزنامه **آفتاب یزد** هم درعنوان اول خود از تاخیر اصولگرایان در معرفی کاندیدای واحد خبر داده است.

همبستگی، ضمن انعکاس سخنان حسن روحانی، از قول وی نوشته است که بیخود مردم را نگران نکنید چون رییس جمهور کاره ای نیست و فرقی نمی کند چه کسی رییس جمهور شود، مهم میزان حضور مردم در انتخابات است.

به نوشته روزنامه **ایران**، هاشمی رفسنجانی برای کاندیداتوری خود شرط و شروطی متصور شده است.

به نوشته این روزنامه، یکی از شروط وی برای حضور در انتخابات این است که ببیند آیا در بین نامزدها کسی که هم توانایی اداره کشور در شرایط فعلی را داشته باشد و هم مقبول باشد، وجود دارد یا نه؟ با اینکه هاشمی رفسنجانی هنوز هم تصمیم خود را برای نامزدی اعلام نکرده است، روزنامه **ایران** وی را در این مورد مضمضم تر از پیش دیده است.

آفتاب یزد در سرمقاله امروز خود با عنوان او را رها کنید با طرح این سوال که چرا هاشمی رفسنجانی در مورد طرح ها و برنامه های دولت احتمالی خود توضیحی نمی دهد به انتقاد از او و حامیان "برنامه محور" او پرداخته است.

روزنامه **جمهوری اسلامی** از قول سخنگوی وزارت امور خارجه ایران موضوع مذاکره میان "بایدن"، سناتور آمریکایی، و کمال خرازی، وزیر امور خارجه ایران، را رد کرد.

روز گذشته خبر گفتگوی اتفاقی سناتور بایدن و کمال خرازی در حاشیه نشست داووس در خبرگزاری های خارجی و روزنامه های ایران منعکس شده بود.

به نوشته **جمهوری اسلامی**، وزارت امور خارجه ضمن رد این خبر اعلام کرده که این دو نفر در یک جلسه عمومی سخنرانی هریک جداگانه به طرح دیدگاه های خود پرداخته اند.

وبالآخره، به نوشته **شرق** امروز محمد البرادعی، مدیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی، ادعاهای آمریکا و اسرائیل در مورد تسلیحات هسته ای ایران را به چالش کشیده و اعلام کرده که در این کار حقایق مهم اند نه اعتقادات.

وی از آمریکا و اسرائیل خواسته است که اگر مدرکی بر ضد ایران دارند ارایه کنند.